

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2017-417

13.7.2017

NEMI Forsikring ASA

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Forsinket omskoleringsløp – årsakssammenheng – hjemmearbeidsevnen.

Forsikrede fikk en yrkesskade 2.4.12 og måtte omskoleres. Omskoleringen ble forsinket som følge av psykiske problemer. Tvist om det var tilstrekkelig årsakssammenheng mellom yrkesskaden og de psykiske problemene som førte til forsinkelsen. Videre tvist om forsikrede hadde krav på erstatning for tap i hjemmearbeidsevnen. Nemnda bemerket at det av tidsnære journaler fremgikk at det var flere grunner til forsikredes psykiske problemer og bemerket videre at de tidsnære bevis måtte tillegges større vekt enn en uttalelse fra psykiater avgitt etter at konflikt hadde oppstått. Nemnda konkluderte med at utsettelsen av omskoleringen ikke i tilstrekkelig grad kunne tilskrives yrkesskaden, samt at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort tap i hjemmearbeidsevnen. Nemnda bemerket ellers at selskapet var erstatningspliktig for det som ville ha utgjort et normalt omskoleringsløp som følge av yrkesskaden og forsikrede fikk delvis medhold.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning etter hendelse 2.4.12 for inntektstap frem til 1.7.19 pga. forsinket omskoleringsløp samt for hjemmearbeidstap, og reiser spørsmål om det er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom hendelsen og de anførte økonomisk tap.

Forsikrede (f. 1980) arbeidet som maskinfører/servicemekaniker, og skadet venstre skulder på arbeidsplassen 2.4.12. Nav har godkjent hendelsen som yrkesskade.

Etter ulykken ble det, i samråd med Nav, bestemt at forsikrede skulle omskoleres til sosionom/vernepleier, og han begynte på generell studiekompetanse 26.8.13. Han besto ikke alle eksamener, og var sykemeldt høsten 2014. I fastlegejournalen for 26.11.14 heter det at forsikrede:

Føler seg psykisk helt nedkjørt etter yrkesskade med skulderskade etter fall. Ventet ett år på opr. Har kjøpt et hus, brudd med samboer des 2013.

Begynte på Folkeuniversitetet høsten 2013 via NAV. Kom for sent igang med semesteret. Mistet begge besteforeldre mai da han skulle ha eksamen. Fikk flashback til mors død av lymfekreft da han var 15 år gml. Orker ikke å gå på skolen lenger.

Han har nå utviklet både en depr og angst og er fortvilet da han har lyst til å benytte seg av den gyldne sjansen han nå har fått fra NAV.

Han ønsker å forts utdanningsløpet som før samt henv til psykolog/psykiater.

Han begynte skolegangen på ny høsten 2015, har nå generell studiekompetanse, og skal etter planen være ferdig med høyere utdanning høsten 2019.

Det fremgår av spesialisterklæring utarbeidet av ortoped, dr. N., 26.4.16:

Det fremkommer at skadelidte utviklet depressive plager som følge av jobb - problematikk og andre forhold. Han startet omskolering og måtte først skaffe seg studiekompetanse, noe han nå er i gang med.

Skadelidtes vurdering av sin nåværende helsetilstand: skadelidte opplyste at han plages fortsatt med venstre skulder som tåler lite belastning før han får økte plager og redusert funksjon. Han opparbeider seg nå studiekompetanse og vil deretter utdanne seg til sosionom eller vernepleier. Han ønsker en mer kontorlignende jobb ettersom han ikke klarer noe tungt fysisk arbeid lenger. Han er høyrehendt. I dag er det slik at alt tungt som skal utføres i og over skulderhøyde med venstre armen ikke går eller blir problematisk. Han kan ikke drive med ballspill, han får vondt om han trekker opp dreggen eller trekker krabbeteiner. Han løfter ikke bensinkanna til båten med venstre armen. Han får vondt i ettertid når han gjør noe skulderbelastende. Han har en venstre skulder med redusert toleranse for belastning. Han kjører MC, men kan ikke lenger kjøre lange turer som tidligere. Han opplever et ubehagelig knepp i skulderen. Han stoler på skulderen og er ikke redd for nye luksasjoner. Det er tyngre gjøremål i og over skulderhøyde som er problemet. Bare det å måke snø trigger skulderen slik at den blir vond etterpå. Hans venstre skulder duger ikke lenger til noen form for sjauing.

Selskapet har erstattet forsikredes inntektstap for tidsrommet 2012-2015 under henvisning til at det er adekvat årsakssammenheng mellom yrkesskaden og hans inntektstap i en begrenset omskoleringsperiode. Selskapet har også utbetalt ménerstatning. Krav om ytterligere erstatning ble avslått 16.8.16. Nav har utbetalt arbeidsavklaringspenger til 5.4.17.

Forsikrede har i det vesentligste anført at han må omskoleres til et kontormessig yrke, og derfor måtte skaffe seg generell studiekompetanse og høyere utdanning. Yrkesskaden er en nødvendig betingelse for hans psykiske plager som medførte en forsinkelse i attføringsløpet. Prinsipalt kreves dekning av inntektstap frem til juni 2019, subsidiært av tapet innen normert omskoleringsperiode dvs. til juni 2017.

Hjemmearbeidsevnen er redusert pga. yrkesskaden, og han har blant annet måttet betale for tjenester som gressklipping. Han har dessuten benyttet seg av utvidet familie til bistand med øvrig hjemmearbeidsoppgaver ettersom han ikke har hatt økonomi til å leie inn hjelp til dette. Det kreves derfor erstatning for hjemmearbeidstap.

Selskapet har i det vesentligste anført at yrkesskaden bare utgjør en nødvendig betingelse for inntektstapet i en svært begrenset periode. Inntektstap utover dette står ikke i adekvat årsakssammenheng med skulderskaden, og forsikrede må ifølge den alminnelige tapsbegrensningsplikten, skaffe seg egnet type inntektsgivende arbeid innenfor en periode på 2-3 år. Yrkesskaden er ikke en nødvendig betingelse for forsinkelsen i attføringen. Når det gjelder erstatning for hjemmearbeidstap, gir ikke skaden rett til erstatning.

Forsikredes advokat oversendte rett før nemndas behandling av saken en uttalelse fra en psykiater. Det er anført at erklæringen sannsynliggjør årsakssammenhengen mellom hendelsen og økonomisk tap som følge av forsinket omskolering. Nemnda drøftet om saken burde utsettes for å innhente selskapets syn på uttalelsen, men fant etter omstendighetene at det ikke var nødvendig.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder prinsipalt om det er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom hendelsen i 2012 og et økonomisk tap som følge av forsinket omskolering og/eller tap i hjemmearbeidsevne, utover det beløp som selskapet har utbetalt. Subsidiært gjelder saken om hendelsen står i adekvat årsakssammenheng med forsikredes inntektstap under en normert omskoleringsperiode.

Nemnda behandler først kravet om erstatning for inntektstap pga. den forsinkete omskoleringen. Det må sannsynliggjøres at det er årsakssammenheng mellom kravet og forsikredes plager som en konsekvens av yrkesskadehendelsen. En forutsetning for at det skal anses foreligge årsakssammenheng er at plagene etter yrkesskaden er en nødvendig betingelse for den forsinkete omskoleringen, og de har vært så vidt vesentlige i årsaksbildet at det er naturlig å knytte ansvar til dem, se Rt. 1994 s. 64. I tillegg må tapet være en adekvat følge av hendelsen i 2012.

Forsinkede fikk psykiske plager våren 2014 som førte til studieavbrudd. Han har anført at dette særlig skyldtes yrkesskaden. Det fremgår imidlertid av fastlegejournalen, som er gjengitt foran, at det var flere grunner til forsikredes psykiske problemer. Hans to bestemødre døde med kort mellomrom i mai 2014 og han fikk i den forbindelse flashbacks til sin mors død, brudd med samboeren i 2013 og kjøpet av bolig.

I den nå fremlagte uttalelsen fra psykiateren anføres at yrkesskaden er den dominerende grunnen til forsikredes psykiske problemer. Nemnda finner imidlertid at tidsnære bevis må tillegges større vekt enn en uttalelse avgitt etter at det er oppstått konflikt. Som nevnt viser journalene at forsikrede psykiske problemer har sammensatte årsaker. Og nemnda kan ikke se at utsettelsen av omskoleringen i tilstrekkelig grad kan tilskrives yrkesskaden.

Nemnda kan ikke se at forsikrede har sannsynliggjort tap i hjemmearbeidsevnen. Nemnda viser dessuten til at nemnda i FinKN 2013-438 har lagt til grunn at merutgifter til arbeid i hjemmet inngår i erstatningen for fremtidig inntektstap.

Forsikrede har subsidiært krevd erstatning for tap i inntekt frem til avslutningen av den normerte omskoleringsperioden, dvs. frem til juni 2017. Selskapet har som nevnt, anført at tapsbegrensningsplikten innebærer at et tap ut over et begrenset tidsrom ikke vil stå i adekvat årsakssammenheng med skulderskaden. Nemnda er enig i at forsikrede har en tapsbegrensningsplikt, men mener at hans omskolering til et yrke hvor skulderskaden ikke vil hindre hans fulle deltakelse i ertvervslivet står i adekvat sammenheng med yrkesskaden, og således er en slik tapsbegrensning. Nemnda er således kommet til at erstatningsplikten omfatter det som ville ha utgjort et normalt omskoleringssløp.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Forsikrede gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).